

Súd: Okresný súd Prievidza
Spisová značka: 5P/21/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3818202187
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 03. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Klaudia Šišková
ECLI: ECLI:SK:OSPD:2019:3818202187.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prievidza sudkyňou JUDr. Klaudiou Šiškovou vo veci starostlivosti o malol. deti I.: W., nar. XX.X.XXXX, a G., nar. XX.XX.XXXX, zastúpené Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Prievidzi ako kolíznym opatrovníkom, deti rodičov: matka K. I., nar. X.XX.XXXX, bytom C., X. cesta XXXX/XA/XXX, a otec N. I., nar. 12.X.XXXX, trvale bytom U., t.č. v Ústave na výkon trestu odňatia slobody Banská Bystrica - Kráľová, o zvýšenie výživného, takto

rozhodol:

I. Súd m e n í rozsudok Okresného súdu Prievidza zo dňa 7.3.2016 č.k. 16P/44/2015-62 tak, že z v y š u j e vyživovaciú povinnosť otca na malol. W., nar. XX.X.XXXX, zo sumy 45,- eur mesačne na sumu 80,- eur mesačne a na malol. G., nar. XX.XX.XXXX, zo sumy 45,- eur mesačne na sumu 55,- eur mesačne, vždy do posledného dňa predchádzajúceho mesiaca vopred, do rúk matky, s účinnosťou od 1.8.2018.

II. Zameškané výživné za obdobie od 1.8.2018 do vyhlásenia rozsudku u malol. W. v sume 280,- eur a u malol. G. v sume 80,- eur s ú d p o v o ľ u j e otcovi splácať v mesačných splátkach po 20,- eur na každé dieťa, spolu s bežným výživným, s účinnosťou od mesiaca nasledujúceho po právoplatnosti tohto rozsudku až do zaplatenia, pod následkom straty výhody splátok.

o d ô v o d n e n i e :

1. Matka malol. detí sa podaným návrhom domáhala zvýšenia vyživovacej povinnosti otca voči obom deťom zo sumy 45,- eur mesačne na sumu 150,- eur mesačne na každé dieťa. Návrh zdôvodnila tým, že malol. W. nastupuje na strednú školu, v dôsledku čoho sa jej zvyšujú náklady, malol. G. potrebuje doučovanie, nakoľko trpí dyslexiou. V návrhu matka uviedla, že otec dlhodobo nejaví záujem o dcéry. Na pojednávaní matka dodala, že malol. W. musí na zabezpečenie pracovného oblečenia na praktické vyučovanie uhradiť sumu 86,- eur, za vystavenie zdravotného preukazu uhradila 8,- eur, okrem toho bude mať výdavky na zabezpečenie študijných pomôcok a učebníc. Maloletá mala úraz a doposiaľ musí 3-krát týždenne chodiť na rehabilitácie do Bojníc, cca raz za štvrtrok chodí na kontroly do I.. Malol. G. nastupuje do 7. ročníka základnej školy, výdavky má spojené so zabezpečením školských potrieb. Má aj zdravotné problémy, kvôli ktorým chodí na vyšetrenia do H. H. alebo H.. Obe majú aj bežné výdavky na oblečenie, stravu, hygienu a podobne.

2. Otec detí s návrhom nesúhlasil. Uviedol, že v súčasnosti nemôže prispievať zvýšeným výživným, nakoľko sa nachádza vo výkone trestu, nie je pracovne zaradený, pretože má zdravotné problémy - epilepsiu. Je poberateľom invalidného dôchodku v sume cca 240,- eur. Zvýšené výdavky má na lieky, z dôchodku sú mu vykonávané zrážky aj pre ústav na výkon trestu. Okrem toho sú voči nemu vedené exekúcie, nevedel sa však vyjadriť k výške svojich dlhov. Vyživovaciú povinnosť má len k malol. W. a malol. G..

3. Kolízny opatrovník uviedol, že zvýšenie výživného je na prospech detí, nakoľko ich potreby vzrástli.

4. Súd prvej inštancie vo veci rozhodol rozsudkom dňa 25.7.2018 tak, že vyživovaciu povinnosť otca zvýšil voči malol. W. na sumu 80,- eur mesačne a voči malol. G. na sumu 55,- eur mesačne, s účinnosťou od 1.8.2018. Tento rozsudok na odvolanie otca detí odvolací súd uznesením zo dňa 29.10.2018 č.k. 6CoP/38/2018-88 zrušil a vec súdu I. inštancie vrátil na ďalšie konanie s tým, že je potrebné vyhodnotiť vo vzťahu k výžive malol. detí to, že došlo k zvýšeniu príjmu na strane matky detí; zistiť, ako sa priateľ matky detí podieľa na úhrade spoločných nákladov. Odvolací súd tiež súdu prvej inštancie uložil zisťovať, do akej miery je otec detí, hoci i potenciálne, schopný si sám, dobrovoľne zvýšiť svoj príjem.

5. Súd doplnil dokazovanie v zmysle rozhodnutia odvolacieho súdu, vo veci pojednával v neprítomnosti otca detí, ktorý uviedol, že súhlasí, aby súd pojednával aj v jeho neprítomnosti. Vo veci bolo vykonané dokazovanie výsluchom účastníkov, oboznámením obsahu rodných listov malol. detí, potvrdení o výške príjmu rodičov malol. detí, správ posledného zamestnávateľa otca detí, oznámení ÚVTOS, správ Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Prievidzi, Sociálnej poisťovne pobočka Prievidza, ODI OR PZ v Prievidzi, výpisov z katastra nehnuteľností, dokladov o výške výdavkov matky detí, dokladov o výške výdavkov malol. Lucie, lekárskej správy o zdravotnom stave malol. detí, Trestného rozkazu Okresného súdu Prievidza sp.zn. 3T/1/2017 -171, správ Základnej školy na M. ul. v C. a SOŠ obchodu a služieb v Prievidzi, výpisu zo živnostenského registra otca, oznámení MUDr. S. Y. a MUDr. N. D., zoznamu evidovaných voľných pracovných miest pre osoby so zníženou pracovnou schopnosťou, oboznámením obsahu pripojených spisov sp.zn. 6P/28/2014 a 16P/44/2015, ako aj oboznámením obsahu ostatného spisového materiálu a zistil tento skutkový a právny stav:

6. Výživné na malol. W. G. I. bolo otcovi naposledy upravované rozsudkom tunajšieho súdu zo dňa 7.3.2016 č.k. 16P/44/2015-62 na sumu 45,- eur mesačne na každé dieťa od 1.3.2016. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 3.5.2016. V tom čase bola matka detí nezamestnaná, poberala dávku v nezamestnanosti v sume 331,- eur a prídavky na deti v sume 54,- eur. Okrem malol. W. a malol. G. mala vyživovaciu povinnosť aj k v súčasnosti plnoletej dcére K..

7. Otec detí v čase poslednej úpravy výživného bol poberateľom invalidného dôchodku v sume 201,80 eur, okrem toho si privyrábal brigádnicky a z tejto činnosti mal príjem podľa vlastného vyjadrenia cca 20,- eur mesačne. Býval u rodičov, náklady na lieky mal cca 15,- eur mesačne. Vyživovaciu povinnosť mal k trom deťom. Malol. W. bola v čase poslednej úpravy výživného žiačkou 7. ročníka základnej školy, malol. G. navštevovala 4. ročník základnej školy. Okrem bežných výdavkov mali deti náklady na cestovné v sume 10,- až 15,- eur mesačne, stravovali sa doma.

8. V súčasnosti malol. W. ukončila základnú školu a od septembra nastúpila do 1. ročníka SOŠ obchodu a služieb v Prievidzi - odbor kuchár. Podľa potvrdenia školy sú náklady spojené so štúdiom vo výške asi 197,- eur a strava v školskej jedálni je v sume cca 36,- eur mesačne. Za vystavenie zdravotného preukazu maloletá uhradila sumu 8,20 eur. Zo správy MUDr. Q. vyplýva, že maloletá v júli 2017 utrpela úraz oboch predlaktí, v súvislosti s čím sa naďalej podrobuje rehabilitácii. Matka v konaní uviedla, že malol. W. chodila 3-krát do týždňa na rehabilitáciu do Bojníc a cca raz za štvrťrok na kontrolu do Martina, s čím sú tiež spojené výdavky. V súčasnosti sa stav malol. W. zlepšil, aktuálne chodí na kontroly do Martina 1-krát ročne.

9. Malol. G. je v súčasnosti žiačkou 7. ročníka základnej školy. Podľa potvrdenia základnej školy výdavky v súvislosti so školou sú vo výške cca 300,- eur ročne. Z výpovede matky bolo zistené, že maloletá sa stravuje doma, nevenuje sa žiadnym mimoškolským aktivitám. Má však zdravotné problémy - zo správy lekárky vyplýva, že je vyšetrovaná neurológom a ortopedom pre poruchy chôdze. Aktuálne z vyjadrenia matky bolo zistené, že malol. G. sa skracujú šľachy na nohách, rukách aj chrbte, boli jej predpísané lieky, za ktoré matka uhradila sumu 28,- eur. Maloletá musí chodiť na rehabilitácie a boli jej odporúčané aj kúpele.

10. Obe deti majú výdavky na cestovné v sume 0,70 eur denne, matka im hradí kredit na mobilný telefón v sume po 5,- eur mesačne. Okrem uvádzaných výdavkov majú bežné náklady spojené so stravovaním, zabezpečením oblečenia, hygienických potrieb a podobne. Z výpovede matky detí vyplynulo, že na základe exekúcie, ktorá je voči otcovi detí vedená, jej súdny exekútor na výživu detí posielal pravidelne sumu 80,- eur mesačne.

11. Matka malol. detí je v súčasnosti zamestnaná, za obdobie posledných 12 mesiacov dosiahla priemerný čistý zárobok vo výške 724,20 eur (č.l. 134 spisu). Aktuálne je od 29.1.2019 dočasne práceneschopná. Žije s malol. deťmi a priateľom v nájomnom byte, inkaso hradila v sume 323,61 eur, v súčasnosti je to podľa oznámenia matky v sume 375,- eur mesačne. Hradí poplatok za internet v sume 9,49 eur mesačne, spláca úver vo výške 127,- eur a 50,- eur mesačne. Na základe vyúčtovania električky matke vznikol v júni 2018 nedoplatok vo výške 602,69 eur a na vyúčtovaní služieb za rok 2017 nedoplatok vo výške 329,84 eur. Podľa vyjadrenia matky jej priateľ je nezamestnaný, privyrába si len na čierno a mesačne má príjem od 200,- do 300,- eur, má dve vyživovacie povinnosti vo výške 120,- eur a 60,- eur mesačne. Podľa oznámenia ODI - OR PZ v Prievidzi matka je vlastníčkou motorového vozidla zn. Škoda Favorit, rok výroby 1991. Matka nie je vlastníčkou žiadnej nehnuteľnosti. V súčasnosti má vyživovaciu povinnosť k malol. W. a malol. G..

12. V súčasnosti je otec od 7.9.2017 vo výkone trestu odňatia slobody v Banskej Bystrici - Kráľová. Trestným rozkazom tunajšieho súdu zo dňa 11.1.2017 č.k. 3T/1/2017-171 bol uznaný vinným zo spáchania prečinu zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 2, 3 písm. b) v spojení s § 138 písm. b), j) Trestného zákona. Trestný rozkaz nadobudol právoplatnosť dňa 28.6.2017. Z uvedeného rozhodnutia vyplýva, že otec detí sa vyhýbal plneniu vyživovacej povinnosti od 1.9.2014 do 11.1.2017 tým, že bol nezamestnaný, dňa 3.2.2014 bol vyradený z evidencie uchádzačov o zamestnanie úradu práce na jeho žiadosť, pričom úrad práce mal od 1.9.2014 v ponuke aj voľné pracovné miesta pre uchádzačov so zdravotným postihnutím. Následne pracoval len v určitých obdobiach, a to len na dohodu o vykonaní práce, od 10.2.2016 do 31.5.2016 bol zamestnaný na pracovnú zmluvu a zamestnávateľ s ním rozviazal pracovný pomer na jeho žiadosť, poberal invalidný dôchodok približne 200,- eur mesačne. Naposledy otec pracoval v období od 20.5.2017 do 10.7.2017 a pracovný pomer bol s ním skončený zo strany zamestnávateľa v skúšobnej dobe z dôvodu, že vzhľadom k jeho zdravotnému stavu bola táto práca náročná. Za obdobie týchto cca 2 mesiacov dosiahol priemerný čistý mesačný príjem 320,86 eur. Vo výkone trestu otec nie je pracovne zaradený, je poberateľom plného invalidného dôchodku v sume 225,20 eur mesačne. Vyživovaciu povinnosť má otec len k malol. W. a malol. G.. Zo správy ODI - OR PZ v Prievidzi vyplýva, že otec nie je vlastníkom motorového vozidla. V konaní bolo tiež zistené, že otec nevlastní žiadny nehnuteľný majetok. Z vyjadrenia MUDr. S. Y., vedúceho lekára ZZ v ÚVTOS Banská Bystrica, bolo zistené, že zdravotný stav otca detí je stabilizovaný a je schopný vykonávať prácu ponúkanú ÚVTOS - nie náročnú na výšky a prácu pri strojoch. Ošetrojúci lekár MUDr. N. D. sa k aktuálnemu zdravotnému stavu otca detí vyjadriť nevedel, nakoľko otec nebol v jeho ambulancii minimálne 2 roky.

13. Zo zoznamu voľných pracovných miest pre osoby so zníženou pracovnou schopnosťou, predloženého Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Prievidzi, vyplýva, že v ponuke sú aj pracovné miesta pre osoby so zníženou schopnosťou, a to aj nad 70%, kde je uvádzaný príjem od 520,- eur mesačne v hrubom.

14. Podľa § 78 ods. 1, 3 Zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa menia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh. Pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

15. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

16. Po zhodnotení výsledkov vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že návrh matky na zvýšenie výživného je dôvodný, i keď nie v celom rozsahu. Matka detí sa domáhala zvýšenia výživného na sumu 150,- eur na každé dieťa. V priebehu konania, po zrušení rozsudku súdu prvej inštancie odvolacím súdom, oznámila, že na podanom návrhu netrvá, pričom otec so späťvzatím návrhu matky súhlasil. Kolízny opatrovník však so späťvzatím návrhu nesúhlasil s poukazom k tomu, že zvýšenie výživného je v záujme maloletých detí. Vzhľadom k tomu, že v danej veci ide o konanie, ktoré možno začať aj bez návrhu a nárast nákladov maloletých a ich potreby si vyžadujú úpravu vyživovacej povinnosti otca, súd napriek tomu, že matka vzala návrh späť, konanie nezastavil a pokračoval v ňom ďalej (§ 29 ods.

2 Civilného mimosporového poriadku), a to aj s prihliadnutím k nesúhlasu so zastavením konania zo strany kolízneho opatrovníka.

17. V konaní bolo preukázané, že naposledy bola vyživovacia povinnosť otca voči malol. deťom upravovaná v roku 2016, a od tej doby došlo k podstatnej zmene pomerov na strane detí, najmä malol. W., ktorá nastúpila na strednú školu, v súvislosti s čím jej náklady podstatne vzrástli. V dôsledku úrazu mala zvýšené výdavky aj v súvislosti s liečením. Malol. G. nastúpila do 7. ročníka základnej školy, je teda žiačkou 2. stupňa, jej výdavky sa zvýšili, a to aj v súvislosti so zhoršeným zdravotným stavom, ktorý vyžaduje vyšetrenia odborných lekárov mimo miesta bydliska dieťaťa, absolvovanie rehabilitácií a bola jej odporučená aj kúpeľná liečba. K zmene pomerov došlo tiež na strane matky detí, ktorá je zamestnaná, má pravidelný príjem. Otec malol. detí je v súčasnosti vo výkone trestu, nie je pracovne zaradený, rovnako ako v čase poslednej úpravy výživného poberá invalidný dôchodok. Zmena u neho, ako aj u matky detí nastala v tom, že obom rodičom zanikla vyživovacia povinnosť k dcére K.. Matka si svoju vyživovaciu povinnosť voči deťom nepochybne plní (a to aj svojou osobnou starostlivosťou), avšak jej príjem, po odpočítaní nevyhnutných výdavkov, nie je dostačujúci na pokrytie všetkých výdavkov malol. detí. Z dokazovania vyplynulo, že matka musí platiť náklady spojené s bývaním, ktoré sú v sume okolo 400,- eur mesačne. Okrem toho sama má bežné výdavky na stravovanie, oblečenie, hygienu a pod.. Z výpovede matky v konaní vyplynulo, že priateľ jej prispieva na náklady domácnosti, avšak zo sumy 200,- až 300,- eur, ktoré jej dá, ona za neho uhradza výživné na jeho deti v sume celkom 180,- eur mesačne.

18. Pokiaľ ide o otca detí, v konaní bolo zistené, že otec sa do terajšej situácie dostal v dôsledku úmyselného konania, keď si neplnil vyživovaciu povinnosť voči deťom. Za týchto okolností súd nemôže prihliadať na to, že otec v súčasnosti nemá možnosť zvýšiť svoj príjem, keďže tento stav si privodil vlastným úmyselným konaním. Výkon trestu pre prečin zanedbania povinnej výživy nemôže ísť na ťarchu detí, ktoré nie sú schopné samé sa živiť a výživou sú odkázané na svojich rodičov. Nie je možné otca detí zvýhodniť v podobe zníženia výživného za to, že si svoju zákonnú vyživovaciu povinnosť voči deťom neplnil a tým páchal trestnú činnosť. Taktiež táto skutočnosť nemôže neprimerane zaťažovať matku detí, ktorá si po celý čas svoju vyživovaciu povinnosť k deťom riadne plní a zabezpečuje ich potreby aj osobnou starostlivosťou. Súd teda zmenu pomerov na strane otca detí, ku ktorej došlo v dôsledku jeho trestného stíhania pre úmyselné konanie, keď sa vyhýbal plneniu vyživovacej povinnosti, nepovažuje za takú zmenu, ktorá by neumožňovala úpravu jeho vyživovacej povinnosti. Súd prihliadol k tomu, že v čase posledného rozhodovania o výživnom bol otec tiež nezamestnaný, poberal invalidný dôchodok vo výške 201,80 eur a mesačne si privyrobil cca 20,- eur zväčša tým, že niekomu popíliil drevo (čo vyplýva z jeho výpovede v konaní 16P/44/2015). Aktuálne nie je pracovne zaradený a poberá dôchodok vo výške 225,20 eur. Jeho situácia je teda prakticky nezmenená okrem toho, že mu zanikla vyživovacia povinnosť voči dcére K.. Súd aj naďalej zastáva názor, že pokiaľ otec v čase poslednej úpravy výživného, keď bol nezamestnaný, poberal iba invalidný dôchodok a privyrobil si 20,- eur mesačne, bol schopný prispievať na výživu 3 detí celkom sumou 135,- eur, mal by aj v súčasnosti byť schopný uvedenú sumu na výživu detí poskytovať. Súd pritom prihliadol k tomu, že v súčasnosti je invalidný dôchodok otca detí o 23,- eur vyšší, a tiež k tomu, že aktuálne otec detí nemá výdavky spojené s bývaním, ako napr. nájomné, poplatok za elektriku, vodu, plyn a pod.. Súd zohľadnil aj to, že podľa oznámenia lekára je otec schopný, aj napriek svojmu zdravotnému postihnutiu, vykonávať prácu nie náročnú na výšky a prácu pri strojoch. Z prehľadu voľných pracovných miest pre osoby so zníženou pracovnou schopnosťou boli zistené pracovné miesta, ktoré by mohli vyhovovať aj zdravotnému stavu otca detí. Pokiaľ by teda otec detí nebol vo výkone trestu odňatia slobody, mohol by sa zamestnať a dosahovať príjem cca 520,- eur brutto.

19. Súd preto dospel k záveru, že v možnostiach a schopnostiach otca je prispievať na výživu malol. W. sumou 80,- eur mesačne a na výživu malol. Simony sumou 55,- eur mesačne, t.j. celkovo sumou 135,- eur mesačne. Podľa názoru súdu výživné v celkovej sume 135,- eur mesačne na dve deti - stredoškolačku a žiačku druhého stupňa základnej školy, je také, že spolu s vyživovacou povinnosťou matky len s ťažkosťami umožní pokryť výdavky detí v najnevyhnutnejšej miere. Vyživovaciu povinnosť súd otcovi upravil s účinnosťou od 1.8.2018, t.j. v zmysle návrhu matky detí, keďže v danom období už existovali dôvody na zvýšenie vyživovacej povinnosti.

20. Súčasne súd rozhodol o zameškanom výživnom za obdobie od 1.8.2018 do vyhlásenia rozsudku. U malol. W. predstavuje zameškané výživné sumu 280,- eur (po 35,- eur za mesiace august 2018 až marec 2019, t.j. 35,- eur x 8 mesiacov), u malol. Simony je to suma 80,- eur (po 10,- eur za mesiace august 2018 až marec 2019, t.j. 10,- eur x 8 mesiacov). Súd otcovi povolil zameškané výživné voči obom

deťom splácať po 20,- eur u každého z detí, spolu s bežným výživným, počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti tohto rozsudku až do zaplatenia s tým, že neuhradením čo len jednej splátky riadne a včas sa stane splatnou celá neuhradená časť zameškaného výživného naraz.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súd Trenčín. Odvolanie sa podáva na Okresný súd Prievidza v troch vyhotoveniach (§ 355 ods. 1 CSP v spojení s § 2 ods. 1 CMP a § 362 ods. 1 CSP). Odvolanie musí obsahovať okrem všeobecných náležitostí (označenie súdu, ktorému je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, spisovú značku konania, podpis), označenie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa toto rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie môže byť odôvodnené len skutočnosťami uvedenými v § 365 ods. 1, 2 CSP a v § 62 ods. 1 CMP.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (Exekučný poriadok). Ak ide o rozhodnutie vo veciach maloletých detí (rozhodnutia, ktorým bola upravená starostlivosť o maloleté dieťa, styk s maloletým dieťaťom alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému dieťaťu), môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia podľa § 370 a nasl. CMP.